

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **79409** (13) **U**
(51) МПК (2013.01)
G09B 23/00
A61D 99/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2012 10728	(72) Винахідник(и): Бойко Дмитро Миколайович (UA), Бойко Микола Григорович (UA), Бойко Оксана Сергіївна (UA)
(22) Дата подання заявки: 13.09.2012	
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 25.04.2013	(73) Власник(и): Бойко Дмитро Миколайович, пров. Дніпропетровський, 9, м. Полтава, 36016 (UA), Бойко Микола Григорович, пров. Дніпропетровський, 9, м. Полтава, 36016 (UA), Бойко Оксана Сергіївна, вул. Пушкіна, 62, кв. 1, м. Полтава, 36039 (UA)
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 25.04.2013, Бюл.№ 8	

(54) СПОСІБ МОДЕЛЮВАННЯ ГРАНУЛЕМАТОЗНОГО ЗАПАЛЕННЯ У ЩУРІВ

(57) Реферат:

Спосіб моделювання гранулематозного запалення у щурів включає одноразове введення у легені щурів суспензії часточок SiO(2) з розрахунку 10 мг на 100 г маси тіла в 0,3 мл фізіологічного розчину, крім того суспензія часточок SiO(2) вводиться трансторакально.

UA 79409 U

Корисна модель належить до галузі медицини, а саме до пульмонології, і може бути застосована для експериментального відтворення гранулематозного запалення (ГЗ) з метою перевірки гіпотез, ефективності лікарських засобів, визначення механізмів розвитку саркоїдозу та інших хвороб, в основі патогенезу яких лежить запалення з утворенням гранульом.

Відомий спосіб моделювання гранулематозного запалення базується на використанні вакцини БЦЖ для ініціації утворення в легеневій тканині епітеліоідно-клітинних гранульом [Makarova O.V. Immunomorphology of granuloma-tous inflammation with Th-1 and Th-2 types of an immune response / O.V. Makarova, L.P. Mikhailova // Arkh. Patol.-2008. - Vol. 70. - № 6. - P. 48-53.]. Недоліком цього способу є використання інфекційного збудника для моделювання гранулематозного запалення.

Найбільш близьким до способу, що заявляється, є спосіб моделювання гранулематозу у щурів шляхом внутрішньовенного введення SiO(2) [Makarova O.P. Lipid peroxidation in the liver and lungs in SiO(2)-induced granulomatosis / O.P. Makarova, M.A. Saperova, V.A. Skurupiy // Bull. Exp. Biol. Med.-2010. - Vol. 149. - № 6. - P. 702-705.]. Цей спосіб вибраний нами як прототип.

Однак суттєвим недоліком цього способу є відсутність топічного введення препарату в легені піддослідних тварин.

В основу корисної моделі поставлена задача розробити спосіб моделювання гранулематозного запалення у щурів шляхом трансторакального введення суспензії часточок SiO(2).

Поставлена задача вирішується застосуванням у способі одноразового введення у легені щурів суспензії часточок SiO(2) з розрахунку 10 мг на 100 г маси тіла в 0,3 мл фізіологічного розчину, згідно з корисною моделлю, суспензія часточок SiO(2) вводиться трансторакально.

Запропонований спосіб здійснюється наступним чином: загальна тривалість експерименту склала 8 тижнів. Щурам одноразово трансторакально вводилась суспензія часточок SiO(2) з розрахунку 10 мг на 100 г маси тіла в 0,3 мл фізіологічного розчину.

Ефективність моделювання гранулематозного запалення у щурів була доведена у клінічному дослідженні.

У дослідження включено 72 статевозрілих щури лінії Вістар масою 256,8 (228,2; 284,6) грамів та віком 7,2 (6,7; 7,5) місяці. З 48 щурів сформували чотири дослідницькі групи по 12 особин в кожній. Одна група щурів, у яких моделювали ГЗ, знаходилась без лікування. Інші дослідницькі групи тварин з експериментальною патологією розподілені з урахуванням отриманого лікування - дексаметазон, глюкозаміну сульфат чи комбінація імунофану та гіалуронідази. Контрольну групу склали 24 щури, яких розділили на 4 групи. У частини щурів контрольної групи не застосовували ніяких лікарських засобів. Ряд тварин без експериментальної патології, в залежності від групи, отримували один із перелічених варіантів лікування: дексаметазон, глюкозаміну сульфат, комбінацію імунофану та гіалуронідази. Режим введення та додавання препаратів: дексаметазон (KRKA, Словенія) по 0,08 мг/кг, в/м, через 2 дні; глюкозаміну сульфат (Дона (Rottapharm Ltd.) та "Sigmar S.r.l." для "Rottapharm S.r.l.", Ірландія/Італія)) по 5,33 мг/кг, в/м, через 2 дні; комбінація імунофану (Біонокс (Росія Москва)) по 0,67 мкг/кг, в/м та гіалуронідази (Лідаза-Біофарма, ЗАТ (Україна, Київ)) по 0,85 Од/кг в/м, через 2 дні. Всі вищевказані лікарські препарати на момент їх використання у дослідженні мали державну реєстрацію та повний пакет дозвільних документів відповідно до чинного законодавства України. Тривалість лікування склала від 4 до 8 тижнів в окремих групах. Щурам проведено комплексне клініко-лабораторне, морфологічне, макроскопічне обстеження. Вилучені від експериментальних тварин тканини підлягали підготовці до світлової мікроскопії за загально прийнятою методикою [Морфологічні зміни серця старих щурів при тривалому введенні активаторів КАТФ-каналів (діазоксиду та його аналогів) К. В. Тарасова, В. Г. Шевчук, О. В. Григорук [та ін.] // Пробл. старения и долголетия. - 2011. - Т. 20. - № 4. - С. 381-392.]. Препарати фарбували за допомогою гематоксиліну та еозину. Аналіз макро- та мікроскопічних змін легень щурів проводили на 4-му та 8-му тижнях.

На основі результатів макро- та мікроскопічного дослідження було виокремлено ряд основних морфологічних змін у легенях щурів з експериментальним моделюванням гранулематозного запалення: гіперінфляція (підвищена повітряність легеневої тканини) (див. фіг. 2), емфізематозні були (див. фіг. 3), емфізема (див. фіг. 5), запальні зміни в інтерстиції легень (див. фіг. 6), запальні зміни у бронхах (див. фіг. 7) порівняно з макро- (див. фіг. 1) та мікроскопічними (див. фіг. 4) ознаками інтактних щурів контрольної групи.

У щурів з експериментальною моделлю ГЗ превалювала гіперінфляція (підвищена повітряність легеневої тканини) та виявлена за допомогою світлової мікроскопії емфізема легень і запальні зміни в інтерстиції легень, а також осередки формування гранульом.

Серед щурів контрольної групи щурів проведено комплексну оцінку стану легеневої тканини (див. фіг. 8).

У тварин контрольної групи значимого рівня аномальних макро- та мікроскопічних змін не спостерігалось (див. фіг. 8). Групи між собою статистичних відмінностей не мали. Отримані результати дають можливість говорити про відсутність пневмотоксичного ефекту у використаних лікарських препаратів та дозволяють використовувати ці дані як "еталон норми" при порівнянні з тваринами, у яких штучно викликали ГЗ.

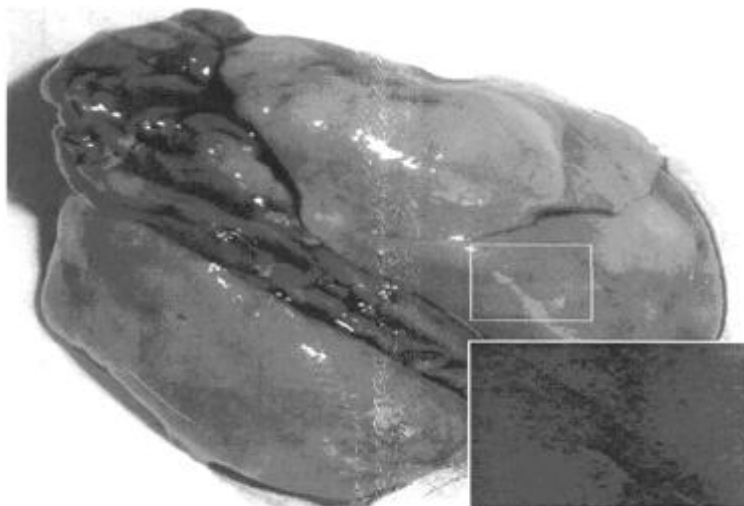
Досліджено динаміку морфологічних змін у легенях тварин з ГЗ порівняно з інтактними щурами (див. фіг. 9).

У 83 % (10/12) щурів, яким штучно викликали гранулематозне запалення у легенях шляхом трансторакального введення суспензії часточок SiO_2 і не отримували лікування, були виявлені характерні морфологічні ознаки гранулематозного запалення. Сумарно, частота реєстрації патологічних змін у легенях експериментальних тварин значимо (довірчий інтервал 95 % для відношення шансів 22,00 (1,87; 594,34) та відносного ризику 4,00 (1,85; 8,65); точний критерій Фішера, $p=0,0032$) відрізнялась від інтактних щурів контрольної групи. Значимих відмінностей за морфологічних змін у легеневої тканині між групами щурів з моделлю ГЗ на 4-му та 8-му тижнях експерименту знайдено не було ($p=0,82$). Також варто відмітити, що у щурів з ініційованим ГЗ спостерігається прогресивний перебіг запалення в інтестиції легень, який асоціюється зі зростанням рівня гіперінфляції та емфіземи. Комплексна оцінка морфологічних змін легень щурів з експериментальним моделюванням ГЗ вказує на високий рівень відтворюваності запланованої патології серед тварин експериментальних груп.

Таким чином, запропонований спосіб дозволяє з високим ступенем вірогідності експериментально відтворити гранулематозне запалення у легенях щурів.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб моделювання гранулематозного запалення у щурів, що включає одноразове введення у легені щурів суспензії часточок SiO_2 з розрахунку 10 мг на 100 г маси тіла в 0,3 мл фізіологічного розчину, який **відрізняється** тим, що суспензія часточок SiO_2 вводиться трансторакально.

Фіг. 1

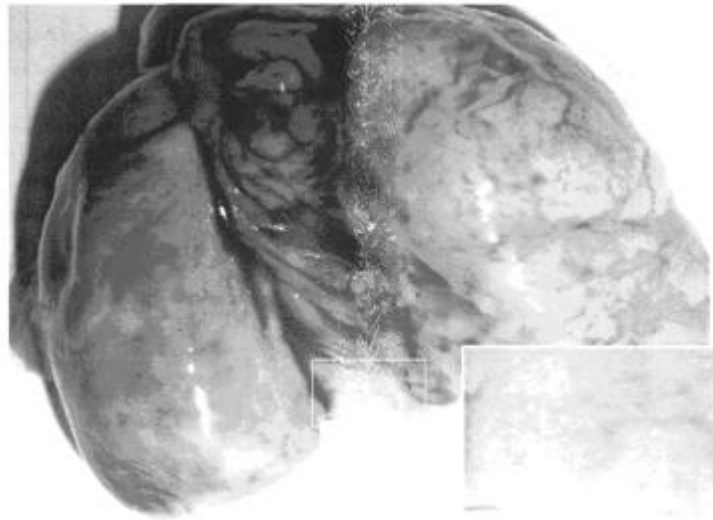

Fig. 2

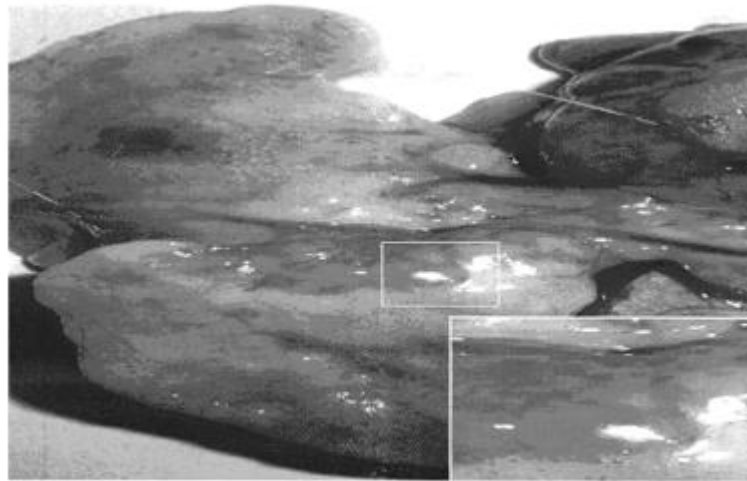

Fig. 3

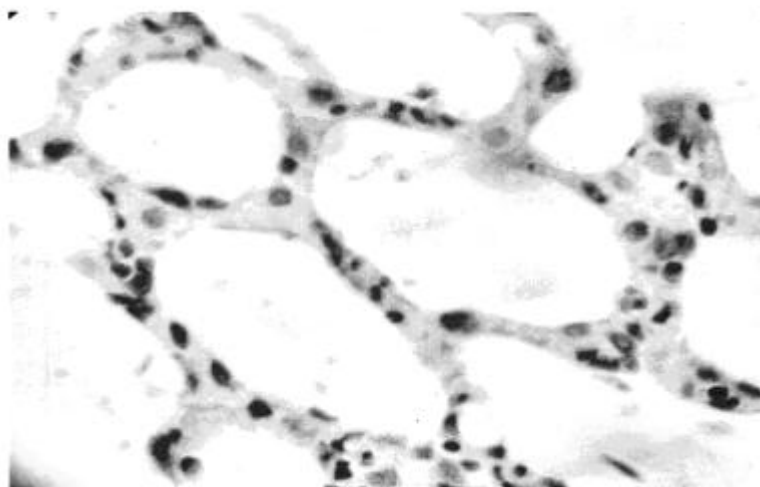
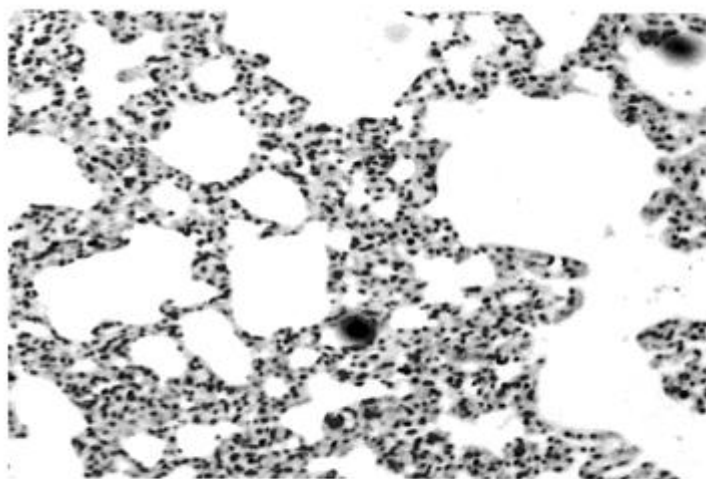
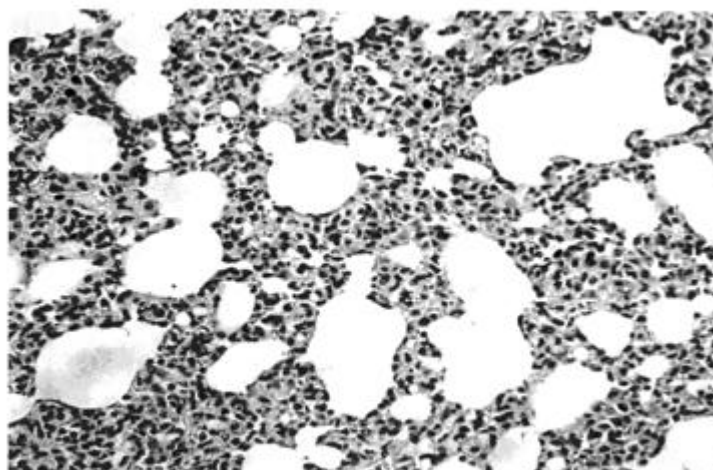

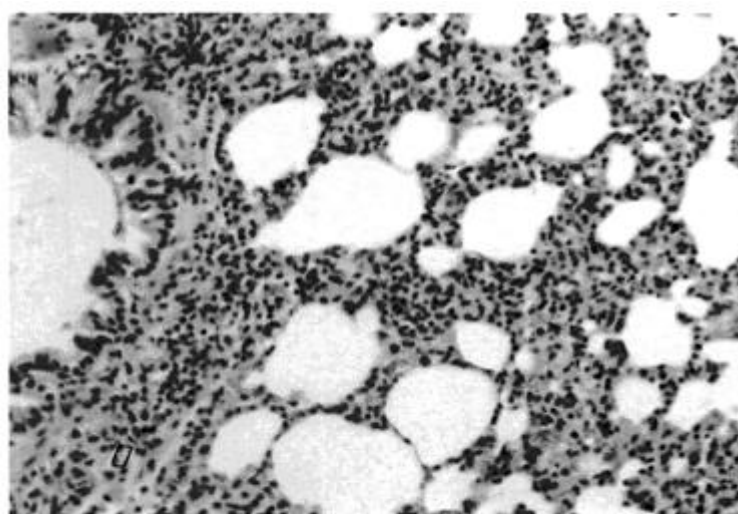
Fig. 4

Φir. 5

Φir. 6

Φir. 7

Fig. 8

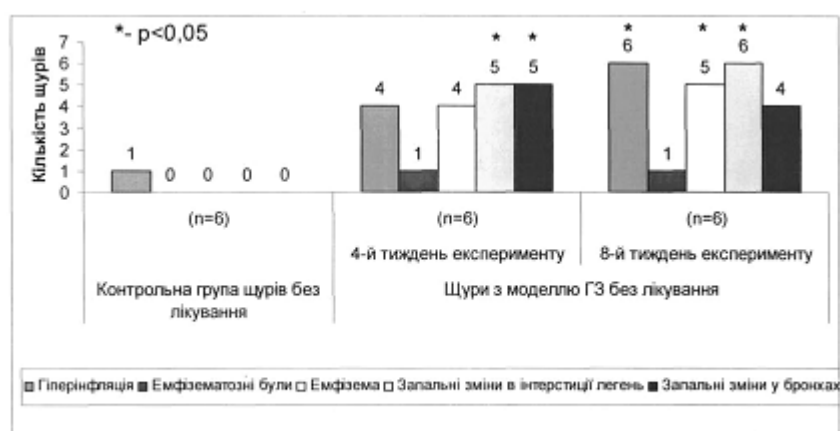

Fig. 9